1851. N°. 85

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 16 JULIJ.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 15 Julij.

De Commissie voor de eerste Tentoonstelling van Bloemen, Planten, enz. te Middelburg den 10den dezer gehouden, heeft onder anderen eene zilveren medaille toegekend aan den Bloemist C. Arentz, en eervolle melding aan den Heer J. L. A. Desertine aldaar.

— Kerkvoogden der Herv. Gemeente te Purmerende zullen den 8sten Augustus aanbesteden: het bouwen eener nieuwe Kerk, waarvan het bestek à ƒ 1 te verkrijgen is bij den Boekhandelaar J. Schuitemaker aldaar.

— Op het land van A. Timmer, op Feyenoort, is een aardappelplant, die aan 13 spruiten meer dan 200 bloemen of knoppen vertoont. Het lof heeft eene ruimte van 4 el, 20 duim, en meet in doorsnede 1 el, 40 dm.

— De *Arnh. Courant* geeft een verslag over de Algemeene Vergadering van de Ned. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank, gehouden op den 9den en 10den dezer te Arnhem. De Hoogge1. Heer Dr. P. Harting, Hoogl. te Utrecht, opende die vergadering in de Luthersche kerk, met eene zeer belangrijke redevoering. De spreker herinnerde zijne hoorders nog eens, hoe schrikbarend het cijfer is (16 à 18 mill. guldens) dat in één jaar aan sterken drank wordt verbruikt, en beweert dat *geheele afschaffing* noodig is. Een matigheids-genootschap kan op den duur niet bestaan, wijl er voor *matigheid* geene juiste bepaling kan worden gegeven. Het was vooral verblijdend, zegt de *Arnh. Cour.*, dat het Amsterdamsche Matigheids-Genootschap, sterk 2,000 leden, zich onder zekere bepalingen aan het Afschaffings-genootschap aansloot, en zich van nu af zóó noemen en beschouwen zal.

— Berigten uit Oost-Indië van 24 Mei zijn te Triëst aangebragt. Den 9den bevorens was Z. Exc. de Gouverneur-Generaal te Batavia aangekomen en had den 12den zijne betrekking aanvaard. — Onder de Inlanders op Java hadden nog eenige cholera-gevallen plaats.

's GRAVENHAGE, 15 Julij.

Z. M. de Koning heeft heden middag ten 4½ ure in een bijzonder gehoor ontvangen, Z. Exc. den Baron de Hügel, Buitengewoon Gezant en Gevolmagtigd-Minister van Z. M. den Koning van Wurtemberg, die zijne geloofsbrieven aan hem heeft aangeboden. Z. Exc. werd tot dat einde, op de gebruikelijke wijze, door den Kamerheer-Ceremoniemeester, van het Hôtel de l'Europe, waar hij was gelogeerd, in eene Hofkoets afgehaald.

— Z. M. heeft onder anderen een pensioen verleend van ƒ 420 aan den Heer J. H. Wensing, Priester en Professor aan het Seminarium te Warmond, uit hoofde van ligchaamsgebreken, wegens 20 jaren dienst met toepassing van art. 8 van het reglement, voor zijne 12-jarige dienst als Professor.

— Het tweede gedeelte der schilderijen van Z. M. Willem II, zal den 9den September in het openbaar verkocht worden.

— Op het Huis ten Bosch worden vele werkzaamheden, vooral in den tuin verrigt; met oogmerk, zoo men meent, tot het houden van feesten der handboogschutterijen in de volgende maand.

— Z. Exc. de Baron van Bruck, Ex-Minister van Handel in Oostenrijk, is hier aangekomen, vertrekt naar de tentoonstelling te Londen en komt dan hier terug, ten einde de waterstaats-werken te bezigtigen.

— Men verneemt dat de leden van den Stedelijken Raad, in eene bijeenkomst door hen op heden gehouden, eenparig zijn overeengekomen, dat de Vergaderingen van dat Collegie voortaan in het openbaar zullen gehouden worden; en dat de eerste vergadering op dien voet op Vrijdag aanst. zal plaats hebben.

— In de volgende maand zal ter dezer stede eene vergadering worden gehouden van fabrikanten en werkbazen in Nederland, ter beraming van de middelen, welke zouden kunnen worden aangewend, om onze nationale nijverheid meer te bevorderen. Eene nadere aanwijzing van tijd en lokaal kan men binnen kort tegemoet zien, terwijl in tijds de toegangkaarten tot deze bijeenkomst in de voornaamste steden dezer provincie zullen worden verkrijgbaar gesteld.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Zaturdag 12 Julij.

In deze zitting zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen, ten geleide van twee naturalisatie-wetten. — Drukken, ronddeelen en verzending naar de afdeelingen.

De Voorzitter deelt mede, dat in eene der afdeelingen de Heer Huguenin, in plaats van den Heer van Zuylen van Nyevelt, is benoemd tot Rapporteur voor den turf-accijns en dien op de steenkolen.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over eenige ontwerpen van wet, die alle met algemeene stemmen worden aangenomen.

Daarna zijn aan de orde de beraadslagingen over twee ontwerpen van wet, tot wijziging der staatsbegrootingen van 1850 en 1851, ter zake der opleiding van de Adelborsten der Marine op de Kon. militaire Akademie te Breda, als:

A. Tot wijziging der IVde afdeeling van het VIIIste hoofdstuk, betreffende het Departement van Marine.

B. Tot wijziging der Vde afdeeling van het Xde hoofdstuk.

Beide deze ontwerpen worden met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna gaat de vergadering over in Comité-Generaal.

Bij de wederopening der zitting brengt de Heer de Man verslag uit, namens de commissie, voor de rekening van het fonds wegens de kolonisatie van behoeftigen, over 1849. — Ter Griffie, drukken en ronddeelen, terwijl de Minister van Binnenl. Zaken zal worden uitgenoodigd, omtrent eenige punten nog nadere inlichtingen te geven.

De Heer Dirks doet, namens de commissie, voor de opgaven van in 1850 verkochte domeinen verslag, die stukken, worden wegens de groote kosten, niet gedrukt, maar ter Griffie nedergelegd. Het verslag zal echter worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

De Heer Mackay doet verslag, namens de commissie voor de rekening van ontvangsten en uitgaven van het fonds voor kwade posten op de kohieren der personele belasting en het patent, over 1847 en 1848; opgenomen en gesloten door de Algemeene Rekenkamer. — Ter Griffie en drukken van het verslag. — Na het uitbrengen van eenige verslagen door de commissie voor de verzoekschriften, is de zitting opgeheven.

Zitting van Maandag 14 Julij.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet nopens het regt van vereeniging en vergadering. Het ontwerp hierover onder het Ministerie Donker Curtius — de Kempenaer voorgedragen, werd in de zitting van 16 Mei 1849 verworpen met 51 tegen 6 stemmen. Over dit ontwerp hebben de Heeren v. Voorst, Jongstra, Provó Kluit, Huguenin, Zylker, van Eck, v. Dam v. Isselt en Groen v. Prinsterer het woord gevoerd, van welke alleen de Heer v. Eck voor het ontwerp heeft gesproken; overigens hebben zich alle tegen 't ontwerp verklaard; alleen de Heeren Provó Kluit en Zylker hebben, hoewel het ontwerp, zoo als het daar ligt afkeurende, zich in afwachting van verdere beraadslaging hunne stem voorbehouden.

Al de genoemde sprekers hebben hoofdzakelijk beweerd dat dit ontwerp veel te ver ging, dat het niet eene Wet moest zijn die bij voorraad het regt der ingezetenen tot vereeniging en vergadering bij art. 10 der Grw. erkend, zoo zeer beperkte, dat dit regt het zeer weinig beteekenen zou, maar eene wet die strenge bepalingen ter beteugeling bevatte, wanneer van dit regt misbruik werd gemaakt, wanneer de openbare orde werd verstoord; hoewel een der sprekers erkende dat het tweede gedeelte van art. 10 der Grwt. luidende: „de wet regelt en beperkt de uitoefening van dat regt in het belang der openbare orde," niet slechts *repressief* was, of tot bepalingen ter beteugeling van kwade gevolgen, maar ook *preventief* of tot bepalingen ter voorkoming daarvan, aanleiding gaf.

Verder geene sprekers meer over de algemeene beschouwingen ingeschreven zijnde, is het woord aan den Minister van Justitie, die echter om het vergevorderde uur voorstelt de zitting te verdagen tot morgen, waartoe besloten wordt.

Zitting van Dingsdag 15 Julij.

In deze zitting heeft de Minister van Justitie in het breede de algemeene beginselen blootgelegd, die hij bij het ontwerpen van deze voordragt heeft in het oog gehouden, de wetgever behoort te zorgen, dat aan de beide zinsneden van art. 10 der Grondwet gevolg worde gegeven. Zijne bedoeling is geweest, om het repressief stelsel aan te nemen. De Minister ontwikkelt dat de onderscheidene bepalingen met die beginselen overeenkomen. Hij gelooft dat men in ons land gerust de aangebodene voorschriften kan aannemen, vooral wanneer men in aanmerking neemt, dat de vrijheid der drukpers, het regt van petitie, het regt tot interpellatie en de Ministeriële verantwoordelijkheid, daar in volle kracht bestaan.

De Heeren Jongstra en Groen van Prinsterer hebben den Minister beantwoord en nader hunne bezwaren tegen het ontwerp ontwikkeld.

De Ministers van Justitie en van Binnenl. Zaken hebben die sprekers beantwoord. Daarna zijn de algemeene beraadslagingen gesloten.

De Commissie van Rapporteurs heeft verslag gedaan op het wetsontwerp tot onteigening ten algemeenen nutte, dat Maandag zal worden behandeld.

De Heer Ypey stelt voor, dat na afloop der thans aanhangige wet de Kamer voor eenigen tijd uiteenga, dat met 37 tegen 24 stemmen is aangenomen.

Provinciale Staten van Zuidholland.

Ter aanvulling, opheldering en verbetering van het berigt omtrent het verslag der Commissie tot onderzoek van het voorstel tot verleening eener bijdrage van *f* 10,000 ter verbetering van den Goudschen IJssel in ons vorig nommer medegedeeld, diene nog het volgende:

Het bedoelde voorstel is een gevolg van de vordering der Regering, dat door de provinciën Zuid-Holland en Utrecht mitsgaders door de belanghebbende steden en polders zal worden bijgedragen in de kosten van uitdieping van den Hollandschen IJssel, dien zij, ten gevolge der vertoogen door de Staten van Z. Holl. gedaan, heeft erkend eene rivier te zijn van den Staat en waaraan zij bereid is de hoogst wenschelijke en nuttige verbeteringen te bewerkstelligen, *mits* de gezegde bijdragen, althans door de betrokkene provinciën, haar worden verzekerd. Die verbeteringen zouden bestaan in de uitdieping dezer rivier van Gouda af doorgaande langs Oudewater, Montfoort en IJsselstein tot dáár waar zij niet verre van de rivier de Lek is afgedamd, in het verbreeden van het laatste gedeelte, mitsgaders van den doorslag bij Jutphaas, met het daarstellen van de sluiswerken, bij deze verbinding met den Vaartschen Rijn benoodigd. De kosten van dit werk, waardoor het grootste gedeelte der thans onbevaarbare rivier den IJssel voor scheepvaart geschikt zoude worden gemaakt, eenen nieuwen waterweg naar Utrecht door den Vaartschen Rijn en eene onschatbare verbetering voor de uitwatering der omliggende duizende bunders land, zoude worden verkregen, zijn geraamd op *f* 104,000. De helft hiervan door het Rijk gedragen wordende, gelijk de Minister van Binnenl. Zaken zegt daartoe genegen te zijn, zoo blijft de wederhelft ad *f* 52,000, door de provinciën, polders en steden te vinden en wordt het aandeel der provincie Z. Holl. daarin berekend op *f* 10,000.

De Commissie tot onderzoek van het voorstel tot het verleenen dezer bijdrage benoemd, heeft bij monde van haren Rapporteur den Heer Roest van Limburg, (en niet van den Heer Montyn, die in onze vorige als zoodanig was genoemd) tot het aannemen daarvan geadviseerd op grond dat het haar na rijpe overweging en uitvoerig medegedeelde redenen was voorgekomen:

1°. Dat de verbetering van den IJssel kan geacht worden in het Provinciaal belang nuttig en wenschelijk te zijn.

2°. Dat de vordering van de Regering tot het geven van bijdragen, wat de provincie Z. Holl. betreft, in het belang der zaak en ter verkrijging van het gewenschte doel (en niet op grond van eenige verpligting) kan en behoort te worden toegegeven.

3°. Dat de bijdrage van *f* 10/m. voor Z. Holl., kan worden geacht evenredig te zijn tot het belang der provincie en in verhouding te staan tot de bijdragen der mede betrokkene prov. Utrecht en belanghebbende steden en polders.

Overeenkomstig dit advies is het voorstel met algemeene (69) stemmen, door de vergadering aangenomen.

— Vervolg en slot van het verslag van den toestand der provincie in het jaar 1850, gedaan door de Ged. Staten der Prov. Zuidholland: (*Zie* N°. 83).

Van de 23 schepen voor reederijen, te Schiedam gevestigd, zijn 7 bodems met ladingen voor de Handelmaatschappij teruggekomen; 6 van die schepen door gezegde maatschappij voor retourreizen van Java of Sumatra bevracht, zijn in den loop des jaars uitgezeild; 5 bodems werden bevracht om steenkolen in Engelsche havens te laden voor Hong-Kong, Singapore en San Francisco; terwijl een schoenerschip op de reis van China, in de Chinesche zee, op eene verborgen klip gestrand en totaal verloren is gegaan en eene andere schoener van Valparaiso is teruggekeerd, doch weder naar Londen vertrokken, om aldaar zijne lading te lossen.

Te Rotterdam zijn door de Handelmaatschappij in 1850 geveild: 249,066 balen Koffij (124,068 minder dan in 1849); 109,405 kraj. en kan. Suiker 10,905 meer dan in 1849), en 83,232 blokken tin (33,176 minder dan in 1849). Voorts nog Indigo, enz.

Van Java-tabak werd minder dan in vele jaren te Rotterdam aangevoerd. De vrije Engelsche markt had op den prijs te Java een' gunstigen invloed.

Van hier zijn naar China regtstreeks 3 schepen vertrokken.

De Kaap de Goede Hoop werd door eenige schepen op de uitreis naar Batavia bezocht.

Van Suriname en Nickery kwamen in het afgeloopen jaar 12 schepen herwaarts, tegen 11 in het vorige. De aanvoeren bestonden bijna geheel uit Suiker, Rum en eenig Katoen.

Uit Brazilië zijn slechts 3 schepen aangekomen, tegen 19 in 1849.

Naar de westkust van Zuid-Amerika zijn 15 schepen uit de Maas vertrokken, tegen 8 in 1849. De uitvoeren bestonden grootendeels in geraffineerde Suiker en Jenever.

Uit de Vereenigde Staten zijn te Rotterdam 44 schepen binnengeloopen, tegen 63 in 1849. De aanvoeren van tabak bedroegen 6959 vaten, tegen 12204 in 1849. De oorzaak van dezen verminderden invoer moet worden gezocht in het klein gewas van 1849.

De verzendingen van binnenlandsch gedisteleerd zijn zeer belangrijk geweest. Ook van geraffineerde Suiker en van Meekrap is veel uitgevoerd.

Het getal landverhuizers, welke van Rotterdam regtstreeks naar Noord-Amerika vertrokken, bedroeg 3934 (835 minder dan in 1849); waaronder 555 Nederlanders (1193 minder dan in 1849): het vervoer had plaats met 22 schepen, waaronder 4 Nederlandsche.

Ten aanzien van onzen handel op de Middellandsche- en Zwarte zee en de Levant, Spanje en Portugal, valt weinig bijzonders mede te deelen.

Van Syrië kwam, hetgeen sedert langen tijd niet geschied was, een schip dat met eene lading derwaarts gegaan was, regtstreeks te Rotterdam terug, met Tarwe en gedroogde Vruchten.

Van Odessa zijn eenige ladingen Graan benevens ééne lading Wol aangekomen.

Ofschoon niet in die mate als in 1849, was onze scheepvaart in de Oostzee toch vrij belangrijk, daar in 1850, 1827 Ned. schepen de Sond passeerden.

De handel op Engeland blijft, ten gevolge van het stelsel van handel, steeds in bloei toenemen.

De aanvoeren van ruwe Suiker te Rotterdam bedroegen: $37\frac{1}{2}$ mill. Ned. ℔ tegen $34\frac{1}{2}$ mill. Nederl. ℔ in 1849.

De uitvoeren bedroegen: In 1850, 7,166,794 Ned. ℔, waarvan 1,887,103 zeewaarts en 5,279,691 Rijnwaarts. In 1849, 10,266,090 Ned. ℔; waarvan 3,318,035 zeewaarts en 6,948,037 Rijnwaarts.

Deze zoo verminderde uitvoer van ruwe Suiker Rijnwaarts is het gevolg van de zich meer en meer uitbreidende cultuur van beetwortelsuiker in Duitschland.

De uitvoer van geraffineerde Suiker is te Rotterdam geringer geweest dan in het vorige jaar, namelijk: $5\frac{3}{4}$ mill. Ned. ℔, tegen $7\frac{1}{2}$ mill. Ned. ℔ in 1849, veroorzaakt door het afbranden eener groote stoomraffinaderij in 1849.

De handel in Steenkolen was te Schiedam zeer levendig, hebbende de aanvoeren bestaan in ruim $1\frac{1}{2}$ mill. halve mudden.

In 1850 hebben niet minder dan 719 schepen de Schiedamsche haven bezocht. De Rijnsche houthandel is vooral te Dordrecht in 1850 toegenomen.

Op de werven te Rotterdam zijn in 1850, 3 bodems te water gelaten en waren er nog 5 in aanbouw. Op andere werven aan de Maas zijn 7 schepen afgeloopen en waren 6 in aanbouw. Te Dordrecht zijn 3 schepen afgeloopen 6 waren in aanbouw.

Het 17de of laatste Hoofdstuk onder het opschrift: Inrigtingen, in verband staande met de uitoefening van handel en andere bedrijven, bevat geene bijzonderheden ter opname in ons verkort verslag.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Julij.

H. M. heeft eergisteren avond met haren gemaal en gevolg het feest met hare tegenwoordigheid vereerd, hetgeen de Lord-Mayor van Londen en de corporatie der City van Londen, ter viering van de Tentoonstelling gaven. Dit feest had eene ontzettende menigte vreemdelingen en bezoekers van het platteland herwaarts gelokt. De weg, dien de Vorstelijke stoet volgde, was fraai versierd met verschillende lichten, vlaggen, opschriften, enz. Omstreeks $9\frac{1}{2}$ ure kwam H. M. bij Templebar aan en werd, zoowel daar als overal elders, zeer hartelijk door de zaamgestroomde volksmassa begroet. Aan den ingang van de Guildhall werd H. M. ontvangen door den Lord-Mayor en zes der oudste Aldermen en naar de troonzaal geleid. Nadat de Koningin zich een geruimen tijd met de gecommitteerden tot het feest had onderhouden, begon het bal, waarna het feestmaal een aanvang nam, na welks afloop de Koningin en Prins Albert naar Buckingham-paleis terugkeerden. Ernstige ongelukken hebben niet plaats gegrepen, hoewel verscheiden personen door het gedrang onder den voet geraakt en gekwetst zijn.

Onder de wijnen aan de Koninklijke tafel rondgediend, was Xereswijn van 105 jaren oud, die in der tijd voor Keizer Napoleon was gekocht voor 600 £.

H. M. heeft den Lord-Mayor, als blijk van tevredenheid over dit feest, den titel van Baronnet gegeven.

— In de zitting van het Huis der Lords van jl. Vrijdag werd door een der leden eene petitie ingediend van geestelijken en leeken uit de dioecese van Canterbury, die de wederinvoering van synodale vergaderingen als het beste middel tot vereffening der verdeeldheden in de Anglikaansche kerk, verlangden. De Aartsbisschop van Canterbury beweerde dat dit middel het kwaad nog verergeren zou. Daarentegen verklaarden de Bisschop van Dublin en die van Oxford, dat het aloude vertegenwoordigend stelsel der Anglikaansche kerk, hetwelk tot haar groot nadeel in onbruik geraakt was, hersteld moest worden; de Bisschop van Londen voegde zich bij hen, en deed vooral uitkomen dat hetgeen de petitie verlangde, geene nieuwigheid was maar een regt, hetwelk de kerk vroeger altijd had gehad. De Minister Lansdowne betoogde dat hetgeen men onder den naam van herstelling der synoden vroeg, tot niets minder dan eene geheele verandering van de inrigting der Anglikaansche kerk strekte; en dat men op de synoden werkzaamheden en regten wilde overbrengen, die ten allen tijde aan de kroon, als het opperste gezag in de kerk, hadden behoord. Hij vermaande het Huis de hand niet te leenen tot zoodanige veranderingen, die voor de Anglikaansche godsdienst de ernstigste gevaren zouden medebrengen. De vergadering nam over de zaak zelve geen besluit maar gelastte de petitie te doen drukken en ter inzage te doen voorliggen.

— Eene plotselinge windvlaag wierp l. l. Dingsdag eene Dame, die op de aankomst der stoomboot wachtte, in het water, en zij verdronk. Ter zelfder

tijd werd een Nederlandsch schoonerschip te ondersteboven geworpen, doch de manschap redde zich. Het schip is weder boven water gehaald en leeg gepompt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Julij.

De doofstommen in het Instituut in de straat St. Jacques zijn eergisteren in opstand gekomen; de gewapende magt heeft dien moeten beteugelen; eenigen der belhamers zijn in hechtenis genomen.

— Er wordt een blok huizen weggebroken tusschen de Tuileriën en het Stadhuis, om vervolgens naar een beter plan te worden herbouwd. Dit zal 60 millioen kosten deels te leveren uit de schatkist, deels uit de stadskas, en maanden lang arbeid verschaffen.

— Den 10den dezer is te Petit-Brie, bij Parijs, overleden de Heer Daguerre, die teregt allerwegen beroemd is als de uitvinder van de Daguerreotype, of de kunst, om door toepassing der photographische wetenschap, lichtteekeningen te vervaardigen. Hij is in den ouderdom van 62 jaren gestorven. Reeds in zijne jeugd heeft hij zich onderscheiden als een talentvol teekenaar en schilder, en vooral heeft hij in het schilderen van decoratiën uitgemunt. Het te Parijs bestaan hebbende Diorama, 't welk eenige jaren geleden verbrand is, was door hem vervaardigd. — De Regering heeft in der tijd aan Dagneirre, wegens zijne uitvinding, eene nationale belooning toegekend. Hij heeft belangrijke kunstwerken nagelaten.

— Van de 50 millioen fr. in 1848 toegestaan voor landbouwende koloniën in Algerie, is reeds bijna de helft besteed, tot het opbouwen van 42 dorpen en het vervoeren en plaatsen van omstreeks 20,000 menschen. Die bevolking is echter nu reeds tot de helft verminderd, daar de andere of gestorven, of wegens ongeschiktheid voor zwaren veldarbeid naar Frankrijk is teruggekeerd.

— Tusschen Tunis en Algiers moet een rijke goudmijn zijn gevonden, waarop zoowel de Franschen als de Bey van Tunis aanspraak maken; er is reeds over die zaak eene scherpe briefwisseling gevoerd.

SPANJE.

MADRID, 10 Julij.

De Regering onderrigt zijnde, dat in den nacht van den 9den op den 10den een aanslag tegen de openbare orde was beraamd, heeft de krachtigste maatregelen genomen tot voorkoming, zoodat de rust dan ook niet is verstoord geworden.

— In het kwartier der Universiteit is op 't oogenblik een zware brand uitgebroken; gansch Madrid is door een zwarte wolk van rook overdekt. Men vreest voor groote onheilen.

ITALIE.

ROME, 6 Julij.

Gisteren is de Paus, onder geleide van Fransche en Romeinsche troepen, naar het kasteel Gondolfo vertrokken. Naauwelijks daar aangekomen, heeft hij er een bezoek ontvangen van den Koning van Napels, die te Porto-d'Anzio was ontscheept. De Koning is dienzelfden dag weder vertrokken. Men verdiept zich in gissingen over de reden van deze zamenkomst. Voor de veiligheid van den Paus wordt door de troepen, die in en om het kasteel gelegerd zijn, genoegzaam gezorgd.

— Bij het tusschen den Heiligen Stoel en Toscane gesloten Concordaat worden een aantal gedurende de laatste eeuw tot beperking van de regten der geestelijkheid uitgevaardigde verordeningen afgeschaft. Onder de bepalingen komen ook deze voor:

Aan de geestelijke overheid zal bij de uitoefening van hare heilige dienst geenerlei hinderpaal in den weg gelegd worden. De wereldlijke overheid moet door alle te harer beschikking staande middelen de zedelijkheid en de godsdienst beschermen, door alles te beletten wat dezelve kan kwetsen; zij zal ook aan de kerk den noodigen steun verleenen voor de uitoefening der Bisschoppelijke magt.

De Bisschoppen genieten eene onbeperkte vrijheid met opzigt tot de uitoefening van hun gezag.

De Heilige Stoel vergunt, dat burgerlijke regtszaken, waarin de personen en goederen van geestelijken betrokken zijn, alsmede die, welke regtstreeks de bezittingen der kerk betreffen, voor den wereldlijken regter gebragt worden.

De zaken, die het geloof, de sacramenten, de heilige dienstverrigtingen, enz., betreffen, behooren uitsluitend tot de bevoegdheid der geestelijke regtbanken, overeenkomstig de kanonieke voorschriften.

De Heilige Stoel heeft er niet tegen dat geestelijken wegens misdaden, die tot de godsdienst in geen verband staan, voor de wereldlijke regtbanken te regt gesteld worden. Deze zullen de bij het strafwetboek bepaalde straffen toepassen, welke de geestelijken ondergaan zullen in afzonderlijke gevangenissen.

Wanneer geestelijken in hechtenis worden genomen moeten zij in een afzonderlijk locaal gebragt, en van hunne inhechtenisneming onverwijld aan de kerkelijke overheid kennis gegeven worden.

De kerkelijke goederen zullen door de Bisschoppen en de Pastoors der gemeenten geheel vrij beheerd worden.

PRUISSEN.

De Pruissische Officier F. W. van Mauvillon, is in hoogen ouderdom te Kleef overleden. Hij is bekend en als staatkundig schrijver en als overzetter van Nederlandsche gedichten in het Hoogduitsch, waardoor hij de Nederl. Poëzy in Duitschland heeft helpen bekend maken.

— Een reisgezelschap van 57 Israëliten met vrouwen en kinderen, is den Rhijn afgekomen, om zich naar Californië te begeven; zij zijn ruimschoots voorzien van alle werktuigen om te delven.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 11 Julij.

Z. M. heeft een kostbaar tafelservies in de K. K. Porseleinfabriek besteld, van niet minder dan 3,000 borden. Men maakt daaruit op dat Z. M. zich spoedig in het huwelijk zal begeven, en wel met de Prinses Sidonia van Saksen.

— Er is hier eene verordening verschenen op de drukpers; ook werken en dagbladen van het buitenland kunnen verboden, en binnenlandsche dagbladen, na tweemalen gedane waarschuwing geschorst, en later het verlof van uitgaaf geheel ingetrokken worden.

— De Oostersche Bisschoppen, die hier in synode vereenigd zijn geweest, hebben de residentie reeds weder verlaten. Over de slotsom hunner veeljarige onderhandelingen is niets anders bekend geworden, dan dat eene schikking niet tot stand is kunnen komen, en dat de beslissing in de hoofdzaak aan het Ministerie is overgelaten.

— Er is bij Funfkirchen eene steenkolenmijn ontdekt, de rijkste van geheel Oostenrijk.

— De Duitschers die overgehaald zijn om zich als Kolonisten in Hongarye te vestigen, zijn hier in groot getal in den beklagenswaardigsten toestand teruggekeerd, daar zij al hun geld hebben verloren. Zij moeten bovendien nu nog strafgeld betalen omdat zij terugkeeren; doch hierover wordt proces gevoerd.

HAMBURG.

12 Julij.

Gisteren morgen is een corps van 700 man Oostenrijksche troepen te dezer stede aangekomen. De plaatsen zijner bestemming zijn — zegt men — Altona en Rendsburg.

— De robben- en walvischvangst zal dit jaar zeer gelukkig uitvallen. Ongelukkig is echter een Hannoversche Groenlandsvaarder, de brik Neptun, in het ijs geheel verloren gegaan, zoodat alleen de manschap is kunnen gered worden. Deze brik had 6000 robben en een walvisch gevangen, die te zamen eene waarde hadden van 80,000 M. b.

RUSLAND.

In het zuidelijke van het land wordt veel geklaagd over buitengewone droogte, waardoor het graan en de weiden geteisterd worden; bovendien rigten de sprinkhanen nog groote verwoesting aan. Er was sedert het laatst van April tot in het laatst van Junij geen regen gevallen, en de hitte was groot.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Herv. Gemeenten te Harderwijk en Nyega uitgebragte beroepen op Ds. H. Gam Dun, te Zwijndrecht, en den Candidaat H. M. Luurman.

Voor de ongelukkige en brave Weduwe met hare zeven Kinderen, der liefdadigheid aanbevolen, door Profr. Pruys van der Hoeven en Ds. Inckel, om haar aan een vast bestaan te helpen, nader ontvangen: Een Muntbiljet No. 142113, groot *f* 10; van B. *f* 2.50; van P. uit mededoogen *f* 3; van Mevr. K. *f* 2.50.

STADS BERIGTEN.

SCHUTTERIJ.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Commissie, volgens art. 15 der wet op de Schutterijen, van den 11den April 1827, benoemd tot het onderzoeken van, en beslissen omtrent de redenen van vrijstelling en uitsluiting, zal vaceren op het Raadhuis dezer Stad, op *Vrijdag den* 18den *Julij aanstaande 's namiddags ten* 5 *ure.*

En worden diensvolgens opgeroepen:

1o. Alle de zoodanigen, welke aan de loting van dit jaar deel genomen hebben.

2o. Degenen, die sedert de vorige inschrijving alhier zijn komen wonen, en geboren zijn in de jaren 1817 tot 1825 ingesloten.

3o. Zij, die ambtshalve zijn ingeschreven en *eenige redenen tot vrijstelling* vermeenen te hebben.

4o. Degenen die na hunne indienst-stelling bij de Schutterij, *regt op vrijstelling hebben verkregen:* — alsmede die bij het Bataillon om ligchaams-gebreken tijdelijk zijn vrijgesteld, en

5o. Degenen die, volgens § L en M der wet, als tot de Nacht- of Brandwacht behoorende, lijf- of huisbedienden zijnde of bedeeld wordende, vrijstelling kunnen erlangen.

Om zich voor gemelde Commissie, op bovengemelden dag, al ware het, dat bij dezelve geen oproepings-biljet was ontvangen, te sisteren, ten einde over derzelver reclame uitspraak worde gedaan; terwijl zij, die alsdan niet compareren, geacht zullen worden geene redenen tot vrijstelling te hebben, en mitsdien, overeenkomstig art. 16 van Zr. Ms. besluit, van den 28sten Junij 1828, voor zoo verre zij dienstpligtige Nummers getrokken hebben, bij de Schutterij zullen worden ingelijfd.

Aldus gedaan en gearresteerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 10den Julij 1851.

VAN LIMBURG STIRUM, *Weth. fung. Burg.*

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, gezien Art. 10 der Wet van 4 Julij 1850 en Art. 286 der Wet van 29 Junij 1851, (*Staatsbl.* nos. 37 en 85).

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen der Stad, dat de Lijst der Kiezers voor den Gemeenteraad op heden is vastgesteld; dadelijk aangeplakt in de Stadhuispoort, en gedurende veertien dagen ter Secretarie dezer Stad voor een ieder ter inzage nedergelegd, en dat, ingevolge art. 12 der Kieswet, alle bezwaren bij verzoekschrift, door de nodige bewijsstukken gestaafd; op ongezegeld papier aan den Gemeenteraad behooren te worden ingediend.

VAN LIMBURG STIRUM,
Weth. fung. Burg.

LEYDEN, 14 Junij 1851.

Ter ordonnantie van dezelve,
V. PUFFKAMMER.

214de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Trekking. No. 19434 een prijs van *f* 1,000. No. 1712 een prijs van *f* 2,500. No. 7630 een prijs van *f* 1,500.
6de » Geene.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

H. PUFKUS
MET
J. M. VAN DIJK.

LEYDEN, 15 Julij 1851.
Eenige Kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, A. M. P. SCHELTEMA, KOLFF.
LEYDEN, 15 Julij 1851.

Heden overleed ons geliefd Kind, HENRICUS CORNELIUS, twee jaren en vier maanden oud.

H. C. HUYSER.
A. M. HUYSER, DE VASSY.

LEYDEN, 12 Julij 1851.
Eenige Kennisgeving.

Heden overleed na eene kortstondige ziekte, onze waarde Tante Mejufvrouw SARA JOHANNA VAN DEN BOSCH, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

Uit aller naam,
W. B. VAN DEN BOSCH,
Rijks-Ontvanger, te Lisse.

LEYDEN, 12 Julij 1851.

Voor de vele blijken van belangstelling, bij de voltrekking van ons Huwelijk ontvangen, betuigen wij, ook namens onze betrekkingen, onzen dank.

P. F. J. IJSSELSTEYN.
M. A. H. IJSSELSTEYN, SCHMIER.

LEYDEN, 15 Julij 1851.

KOFFIJHUIS ZOMERZORG.

Op Donderdag 17 Julij 1851,

(bij gunstig weder),

GROOTE HARMONIE,

VAN HET

MUZIEK-CORPS DER LEYDSCHE SCHUTTERIJ.

Aanvang des Avonds ten half acht *ure.*

De Ondergeteekenden berigten aan hunne geëerde Begunstigers, dat zij ruim voorzien zijn van Puiken Nieuwen Groenen **HARING** der laatste Jagers, welke bij hen verkrijgbaar zijn à 10 en 12 Cents per stuk. Nieuwe **BOKKEVISCH** tot gewonen prijs.

C. VLIELAND & ZOON,
in de Mandemakerssteeg.

S. CONSTANTINUS, *van 's Gravenhage*

heeft de eer de Dames te berigten, dat zij alhier is gearriveerd met een Assortiment **Dames- en Kinder-Corsetten**, Fransche Modellen, als: Paresseuse, à la Minute met Elastiek, en Corsetten zonder Naden. Zij neemt ook de maat, en is gelogeerd tot 1o Augustus aanst. bij Mej. PLAS, ten Huize van den Heer MARKS, *Mr. Schoenmaker*, op de Hoogewoerd.

DOOR VERTREK NAAR ELDERS,

(Uit de Hand te Koop),

Een zeer logeabel en Solide gebouwd DUBBELD HUIS, hebbende een fraaije WINKEL en HEERENHUIS, met marmeren Gang, Spreekkamertje, 2 ruime Beneden- (en suite) en 7 Bovenkamers, meest alle Behangen en van Stookplaatsen voorzien, Keuken, Regen- en Welwaterspomp, 3 Kelders, 2 Droogzolders, 1 Turfzolder en verdere Gemakken, waarbij hoofdzakelijk een ruime Tuin met Vruchtboomen en een fraaijen Koepel welke eene der schoonste uitzigten op verschillende kanten aan het water heeft. Alles gelegen in en op het aangenaamst gedeelte der Stad *Leyden*. Iemand hierop reflecterende, zou men niet ongenegen zijn, voordeelige voorwaarden te bewilligen.

Te bevragen met *franco* brieven onder de Letters **R. P. J.**, aan het Bureau dezer Courant.

OPENBARE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement*, aan den Burg, binnen *Leyden*, van diverse Percelen goed, degelijk en weltoegemaakt WEI-, HOOI-, BOUW- EN WARMOESLAND, gelegen in den Boterhuispolder en in de Waard, onder *Leyderdorp* en op Amul, onder *Soeterwoude*, te zamen ongeveer 27 bunders, alsmede een HUIS op de Heerengracht, en een DITO op de Vliet, te *Leyden*. Alles breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Vrijdag den 25sten Julij, en de Finale Gunning op Vrijdag den 1sten Augustus 1851, beide des Voormiddags ten *elf ure*; terwijl tusschen de Veiling en Afslag ten Kantore van den hatenoemden Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. BARKEY Jr., te *Leyden*, alwaar 8 dagen voor de Veiling de Voorwaarden van Verkoop, bewijzen van eigendom en Kadastrale Kaarten ter inzage zullen liggen.

Het afzetten van een been verhinderd door de Zalf en Pillen van Holloway.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer SMITH woonachtig in de Capelstreet No. 69 te Dublin gedagteekend den 13den Maart 1850, aan den Professor HOLLOWAY. Waarde Heer, ik houde het voor eenen pligt, u en het publiek kennis te geven van eene bewonderenswaardige genezing van mijn been door uwe *Zalf* en *Pillen*. Ik had namelijk, nu drie jaren geleden, eene zware wonde aan een been, ik raadpleegde deswege de meeste bekende genees- en heelkundigen in deze stad, welke mij te kennen gaven, dat niets mijn leven kon redden dan het afzetten van het lijdende deel. Toen werd mij door een ervaren Geneesheer aangeraden, uwe *Zalf* en *Pillen* te gebruiken, waardoor mijn been binnen korten tijd is genezen en even sterk als vroeger is geworden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 14 Julij.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$58\frac{5}{8}$	$58\frac{3}{4}$	$58\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	69	$69\frac{3}{8}$	$69\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4	»	90	$90\frac{1}{8}$	$90\frac{1}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$89\frac{1}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$110\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		61	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$106\frac{1}{2}$	$106\frac{3}{4}$	$106\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$104\frac{7}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$95\frac{3}{8}$	—	—
Dito 1840	» 4	»	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{9}{16}$	$89\frac{9}{16}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	89	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	$88\frac{5}{8}$	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$67\frac{11}{16}$	$67\frac{3}{4}$	$67\frac{3}{4}$
POLEN, Obligatiën	» 4	»	$78\frac{1}{4}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten	fl. 250	»	—	—	—
Dito dito 1835	» 500	»	$149\frac{1}{4}$	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5	pCt.	$15\frac{7}{16}$	$15\frac{9}{16}$	$15\frac{1}{2}$
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	$15\frac{3}{8}$	$15\frac{7}{16}$	—
Dito Obligatiën	» 3	»	$40\frac{7}{8}$	41	$40\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$36\frac{5}{8}$	$36\frac{3}{4}$	$36\frac{3}{4}$
Coupons Ardoins			$8\frac{3}{16}$	$8\frac{5}{16}$	$8\frac{1}{4}$
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	$82\frac{3}{4}$	—	—
Dito	» 4	»	$66\frac{1}{4}$	67	—
Dito Metall.	» 5	»	$76\frac{15}{16}$	$77\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5	»	$82\frac{1}{2}$	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{9}{16}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	40	$40\frac{1}{8}$	—
BELGIË, Bank	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $4\frac{1}{2}$	»	$88\frac{5}{8}$	$40\frac{3}{4}$	$48\frac{1}{2}$
BRAZILIË, 1824 100 £	5	»	$91\frac{1}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 4	»	$34\frac{7}{8}$	35	35
Dito dito	» 4	»	$34\frac{9}{16}$	$34\frac{1}{8}$	$34\frac{1}{16}$
VENEZUELA,	» 3	»	$31\frac{3}{8}$	$31\frac{7}{8}$	—
MEXICO,	» 5	»	$29\frac{5}{8}$	$29\frac{7}{8}$	$29\frac{7}{8}$
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Grieken $5\frac{5}{8}$. Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. 89.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.